

До змістово-технологічного компоненту моделі готовності майбутніх викладачів до професійної взаємодії ми включили мотиваційний, когнітивно-комунікативний, професійно-рефлексивний складники, які реалізовані у спецкурсі «Професійна взаємодія суб'єктів освітнього процесу»; форми і методи формування готовності майбутніх викладачів ЗВО до професійної взаємодії засобами інтерактивних технологій навчання.

Діагностико-аналітичний компонент розкриває критерії та рівні сформованості готовності майбутніх викладачів до професійної взаємодії. Цей етап є логічним завершенням підготовки майбутніх викладачів до професійної взаємодії на рівні «викладач – студент-магістрант» в освітньому процесі закладу вищої освіти і включає активність викладачів і студентів в аналізі, самоаналізі та оцінці отриманого результату; самоаналіз; взаємну задоволеність ходом і результатом взаємодії.

Розроблена структурно-функціональна модель підготовки майбутніх викладачів педагогічних дисциплін до професійної взаємодії засобами інтерактивних технологій навчання є теоретичною конструкцією, яка включає в себе мету, завдання, методологічні підходи, наукові принципи, зміст навчання, форми, методи навчання тощо.

Література

1. Бабанский Ю. К. Методы обучения в современной общеобразовательной школе / Ю. К. Бабанский. – М. : Просвещение, 1985. – 208 с.

УДК 159.923.33

ТОМАЩУК С.О., ЛІБА О.М.,
Мукачівський державний університет

ЕКОНОМІЧНА СВІДОМІСТЬ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Реальним ґрунтом економічної свідомості суспільно-економічної людини, яка знаходить відображення в її світогляді, виступає весь історичний процес розвитку господарства, вся економічна реальність, увесь "світ людини", а не лише місце і сфера буття конкретного суб'єкта пізнання в суспільстві. "Свідомість", - зазначає Д. Лукач, - є продуктом конкретного способу суспільного буття і повинна виконувати в ньому важливі функції. Однак переважна частина буття - та, яку ми називаємо природою, - існує, рухається, функціонує тощо повністю незалежно від того, чи наявна свідомість, яка сприймає ці властивості відношення, процеси тощо і робить із них висновки.

Важливим компонентом економічної культури є економічна свідомість – знання основних законів розвитку ринкової економіки, підвищення ефективності виробництва, перебудови його структури, вдосконалення виробничих відносин, системи управління та методів господарювання.

Економічна свідомість забезпечує розуміння економічного життя суспільства, перетворення кожного працівника на активного, творчого учасника виробничого процесу. В умовах економічних реформ формування економічної

свідомості підростаючого покоління стає загальним і обов'язковим.

Складником економічної свідомості є економічне мислення – здатність до осмислення явищ економічного життя з урахуванням досягнень науки і техніки. Воно сприяє творчому розв'язанню особистістю економічних проблем, конкретних трудових завдань.

Економічному життю людини властиві також соціальні почуття: колективізму, господаря, відповідальності, обов'язку та дисципліни.

Економічна культура передбачає і формування у школярів певних моральних та ділових якостей, необхідних для їх майбутньої трудової діяльності: суспільної активності, підприємливості, ініціативності, господарського, бережливого ставлення до суспільного добра, раціоналізаторських здібностей, відповідальності, прагнення до рентабельності, оновлення технологічних процесів і обладнання, продуктивності праці, високої якості продукції, особистого успіху й добробуту.

Нульовий рівень вивчення економіки розрахований на початкову школу. Діти отримують початкові уявлення про навколишнє економічне середовище. Формуються первинна економічна культура та грамотність. У цьому віці передбачено: вивчення основних економічних понять, з якими діти стикаються у повсякденному житті; навчання дітей умінню робити вибір та оцінювати його наслідки для себе і для своєї родини, друзів; формування почуття відповідальності за прийняті рішення.

Одним з провідних завдань виховання базової культури особистості є економічна культура як вироблення первинних уявлень і понять про економічні закономірності розвитку суспільства і виховання на цій основі таких якостей особистості, як ощадливість, практичність, звички економії, обачності і господарності, опанування елементарними навичками економічного аналізу. Друга важлива обставина – це соціальне замовлення школі у сучасній економічній ситуації України, суть якої полягає у засвоєнні підростаючим поколінням досвіду суспільних відносин через введення себе у світ культури, зокрема культури економічної, тобто такого знання економіки, яке забезпечувало б самостійну й ефективну поведінку в цілому, а не лише у сфері підприємництва, а головне – дозволило б успішно адаптуватися в умовах ринкової економіки. Аналіз досліджень. З кінця XVIII століття прогресивні мислителі у своїх працях обґрунтовують значення економічних знань. Особливе місце серед учених XVIII століття займає Адам Сміт, який започаткував становлення економічної науки. Багато дослідників, педагогів працювали і продовжують працювати над проблемою економічного виховання школярів, а саме: Я. Коменський, К. Ушинський, А. Макаренко, О.Аменд, Л. Епштейн, Л. Пономарьов, В. Розов, Б. Шемякін, О. Шпак та ін. На думку І.А. Сасової, автора багатьох робіт з теорії і практики економічного виховання, учням початкових класів доступно засвоєння приблизно п'ятидесяти найбільш розповсюджених економічних понять. Тому завдання вчителя полягає в тому, щоб навчити дітей мислити самостійно, допомогти їм

зрозуміти ціну грошей, людської праці, природних ресурсів, дати первинне уявлення про їх раціональне використання, а також формувати первинну економічну культуру і грамотність.

Аналіз наукової літератури з проблеми дослідження дозволив зробити висновок про можливість формування у школярів економічної культури як сукупності економічних знань, поглядів, переконань, історичного досвіду і традицій, умінь застосовувати економічні знання у практичній діяльності.

Література

1. Фридман Л. Психолого-педагогические основы обучения математике в школе / Л. Фридман. – М. : Просвещение, 1983. – 160 с.
2. Карасик А. Структура і методика інтерактивного уроку в початковій школі // Початкова освіта. – 2005. – № 7. – С. 2 – 5.
3. Петрук В. В. Економічна освіта і виховання в початковій школі // Науковий вісник ВДУ. – 1999. – №1. – С.70-71.
4. Петрук В. В. Про економічну культуру вчителя початкових класів // Збірник матеріалів республіканської науково-практичної конференції (19-20 квітня 1999 р.): Формування професійної культури майбутнього вчителя початкових класів. – Вінниця, 1999. – Т.1. – С.59-64.
5. Ушинский К. Педагогические сочинения : в 6 т. Т. 3 / К. Ушинский. – М. Педагогика, 1989. – 440 с.

УДК 373.3.018.4:373.3.016

ТОМИШИНЕЦЬ Н. М., ЛАЛАК Н. В.,
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

У Концепції Нової української школи зазначено, що сьогодні в освіті потрібна докорінна реформа, яка зупинить негативні тенденції та перетворить сучасну школу на важіль соціальної рівності, згуртованості, економічного розвитку і конкурентоспроможності. Нині особливо гостро постає проблема використання внутрішніх резервів підвищення результативності навчання молодших школярів. Пошуки шляхів удосконалення системи початкової освіти привели до відродження такого методичного явища як диференціація.

Актуальність ідеї диференційованого навчання в тому, що вона є оптимальною для сучасного розвитку національної школи, оскільки зараз прослідковуються ускладнення змісту освіти, зростання обсягу необхідної інформації, зменшення часу, відведеного школярам для її засвоєння. В Україні принцип диференціації проголошений одним із важливих принципів реформування освіти поряд з принципами гуманізації та демократизації. На розвиток теорії і практики диференційованого підходу до організації навчання молодших школярів вплинули й нормативні документи, зокрема: Національна програма «Освіта» (Україна XXI століття), Національна доктрина розвитку освіти в Україні в XXI столітті, Закон України «Про освіту», Концепція Нової української школи.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>